

izbaja vsak terek, četrtak in sobota. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krona. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 w od 1 mm, za poslana, nanašanja občnih zborov, naznani o smrti, zahvale itd. 50 w od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Dr. Avgust Reisman:

Za stranko — za sebe!

Kakor je naša državna politika postala živahna, tako se je začelo tudi naše strankarsko-politično življenje močno gibati. Nova vlada si je med drugimi aktualnimi zadevami stavila za eno najvažnejših nalog, izvesti volitve v konstituantno. Ni torej izključeno, da nas v najkrajšem času preseneti razpis volitev in naša stranka bo zopet izmed vseh drugih v svojem optimizmu na volilni boj najmanje pripravljena.

Čas je, da začnemo prav resno misliti na volilni boj in še bolj na sredstva, ki jih rabimo, če hočemo svojim zdravim idejam priboriti na volilnem bojišču zmago. V to je treba predvsem odločne volje vseh somišljenikov, da po svojih močeh in zmožnostih delajo za stranko. Izvesti moramo po celi domovini podrobno organizacijo in v to organizacijo spraviti kar največ strankinega življenja: potom shodov, sestankov, predavanj, čitanja časopisov in knjig in raznih zabavno-poučnih prireditev.

Posamezne krajevne organizacije na deželi seveda tega dela ne morejo zmagovati, ampak je potrebno, da se isto vodi in radi smotnosti vsaj nadzira iz centrale, ki ima zato na razpolago več zmožnih inteligentov-politikov, kulturnih delavcev in organizatorjev, ki jih lahko pošilja posameznim organizacijam v okolici.

Okrožna organizacija JDS v Celju je sklenila za vse to ustanoviti posebno tajništvo, ki bo vodilo vse politično življenje v našem okrožju.

Za vse to pa potrebujemo veliko gmotnih sredstev, če hočemo delo sploh začeti. Okrožna organizacija je sklenila vsled tega, osnovati močen strankin okrožni fond, ki ga treba začeti takoj nabirati. Stranka se zaveda, kakšno neprijetnost je s tem pričela v času, ko naši ljudje takorekoč vsak dan podpisujejo razne »nabiralne pole«. Mislimo pa, da se naši ljudje kljub temu tako resno zavedajo svojih dolžnosti do politične stranke in usodne važnosti našega fonda, da ne bodo nad našim pozivom prav nič godrnjali, ampak nasprotno z veseljem pozdravili vest, da začnemo praktično izvajati svojo organizacijo, o kateri smo doslej vsi že toliko samo govorili. Prepričani smo, da bo vsak z notranjim zadoščenjem po svojih močeh takoj globoko segel v žep in nam poslal svoj prispevek, ne da bi ga morali nadlegovati še le z nabiralno polo.

Peter Mrkonjič.

Naš kralj Peter I. Karagjorgjevič je od svoje mladosti mnogo trpel in se boril za naš celokupni narod Srbov, Hrvatov in Slovencev. Oni čas, ko so v Srbiji vladali zaupniki Avstrije, Obrenoviči, so njega preganjali in on sploh ni smel na Srbsko. Ko pa se je bila Avstrija že začela počasi pripravljati za okupacijo Bosne in se je zopet začelo trpljenje našega naroda, Peter Karagjorgjevič ni mogel ostati ob strani roke križem. Ljubezen do naroda in dolžnost, ki jo je čutil napram njemu, je bila v njem tako močna, da je odšel kot četaš v Bosno in se tam s puško v roki boril za svoj narod pod imenom Peter Mrkonjič.

Še danes živé ljudje, ki so z njim četovali. Tudi Slovenci so bili z njim. Neki četaš pripoveduje o sedanjem kralju, bivšem četašu, to-le zgodbo:

Leta 1875 sem bil v četi, ki je bila v Bosanski Krajini, a taborila je v planini Čorkovači nad Bos. Novim. Kot član te čete in dober poznavalec tedanjih tamošnjih razmer morem potrditi: četa ni bila organizirana, da bi mogla započeti kako večje podjetje; da pa povem resnico, moram omeniti, da so bili četaši sami izborni fantje, polni junaškega poleta in oduševljenja, pomagati bratom in jih osvoboditi petstoletnega robovanja in tlačanstva. Samo enega je manjkalo:

Apeliramo zlasti na darežljivost onih, ki jim je bila v vojni sreča mila in so si gospodarsko na ta ali oni način, več ali manje, opomogli. Nočemo nikomur očitati njegovega blagostanja, nikomur nismo nevoščljivi, moramo pa končno javno povdariti, da so stranki takšni milijenci sreče često v breme, ker nam nasprotniki očitajo, da imamo v svojih vrstah »vojne dobičkarje«, čeprav si je marsikateri tak »dobičkar« pridobil svoje premoženje le s svojo pridnostjo in skromnim življenjem. Vendar pa mislimo, da je moralna dolžnost takšnih premožnejših pristašev, ki sicer za stranko ne morejo delovati, da vsaj denarno priskočijo stranki na pomoč in s tem omogočijo delo drugim idealnim in požrtvovalnim strankarjem, ki so že zadnji krajcar izdali na raznih shodih in predavanjih za stranko.

Radi se zgledujemo nad socijalnim demokrati in odrekamo tovarniškim delavcem smisel za politiko. Ali pa bi ne obliha 99% naših pristašev rdečica, če bi jim povedali, koliko žrtvuje radevoljno sleherni tovarniški delavec za svojo stranko vsak teden?!

Politično delo bo v najbližjem času ogromno in nas bo stalo tisočake in tisočake. Treba bo nebroj shodov in predavanj po raznih, tudi najoddaljenejših krajih, kamor se le s težavo z dragim vozovi pride. Ne moremo zahtevati, da bi to žrtvovali naši idealni politični delavci, ki so večinoma navezani na svoje skromne mesečne plače, drugi pa pri tem lepo doma kupičili svoje premoženje, uživali sadove dela drugih in v prijetnem miru samo čitali v časopisu poročilo o uspelem ali neuspelem shodu in se le tu intam ogorčeno zgražali, kako prijazni žurnalisti psujejo našega govornika s »koritarjem« in podobnimi sladkostmi slovenske žurnalistike.

Mnogo smo darovali za vse mogoče »dobrodnele« namene, milijone smo že zbrali za razne kulturne in človekoljubne ustanove, ali ne bi končno pomislili tudi na svojo stranko — na sebe?

Kdo bo torej prvi, ki položi za naš fond tisočak?

V teh dneh pohitite iz vročine, prahu in dima v naše planine in gorske doline. Tam najdete oddih, mir in si utrdite svoje zdravje. — Izhodišče vsem turam in izletom je Celje. — Vse informacije dobite brezplačno pri celjskem odseku Slov. plan. društva.

V četi ni bilokušenega človeka, ki bi jo vodil; ni bilo sposobnega in večjega vodje. Nekega dne pride v naše taborišče v Čorkovači mlad neznan človek, ki nas ogovori:

»Pomozi Bog, bratje in junaki!«

»Bog vam pomogel neznan junak!« — smo mu vsi odgovorili v jeden glas. Bilo nas je kakih sto fantov.

»Česa želite, brate?« — ga vpraša pop Vajan, ki je bil ravno navzoč.

»Da vam rečem istino: rad bi stopil v vašo četo.«

»Dobro, brate; a težko mu je četovati, kdor se ni naučil trpeti in gladovati« — mu reče pop Vajan.

»Kaj za to: s kaljenjem se poskuša železo, po trpljenju se spoznavajo junaki.«

»To je istina. A če vas gledam, se mi zdi, da bi se komaj privadili našemu življenju. Vidite naše kolibe, naša z iglastim vejevjem zaslonjena in s praprotjo prekrita skrivališča? Pa naše jelo! Če imamo koruznih žgancev, zabeljenih z odcenjenim gostim kropom, — imamo vsega. In nisem vam še povedal, da gre do naši poti tam-le preko onih zasneženih planin. Tam plaka sirotinja,« mu odgovori pop.

»Nič za to. Želodec nima okna, a glad je brez oči. Odvažnost in volja gre preko najvišjih planin. Trudni in zaspani lahko najdejo posteljo.«

Fin. komisar J. Satler:

Valutni problemi.

(Dalje.)

Usoda deviznih kurzov raznih evropskih držav.

Poglejmo, kako usodo so doživeli devizni kurzi raznih evropskih držav tekom vojne. Trpele so pri tem največ evropske države, katerih izvoz je vsled prestale produkcije skoraj popolnoma izostal, povišal se pa uvoz, v kolikor ga niso umetno zabraniti moge razne vlade.

1.) Avstro-Ogrska.

Rekord v razvrednosti valute je dosegla tekom vojne bivša Avstro-Ogrska. Že takoj početkom leta 1915 je padel kurz krome v Nizozemski na 10% ter dosegel koncem leta 1915 nivo od 42 do 43% pod pariteto. Tekom l. 1916 se je dvignil z ozirom na zmago pri Gorlican sicer zopet na 35%, a je koncem l. 1916 padel tako nizko kakor nikdar poprej t. j. na 52% pod pariteto. Neugodno je vplivalo na razvoj kroninega kurza dejstvo, da je zajedno z izbrahom vojne prenehal vsak izvoz, ker je naša produkcija deloma takoj odpovedala, deloma je pa Avstrija, ki je morala rezervirati za svojo vojsko vse poljske pridelke in druge vojne potrebščine, prepovedala vsak izvoz, a istočasno forsirala uvoz. Ko je bila že takoj početkom l. 1915 bivša avstro-ogrška vlada omejila uvoz na najnujnejše potrebščine in se postavila na stališče, da se moramo iz lastne sile preživeti, kakor je to postalo l. 1917. In 1918. nespremenljiv aksiom, bi bila avstrijska krona še dolgo obdržala primerno dober kurz. Nemčija, koje trgovska politika tekom vojne je bila dosti boljše nego naša, je znala obvarovati kurz marki še celo leta 1915 do 10% in še le koncem leta 1916, ko je bila gospodarsko že docela izmозgana, je strmoglavil kurz marke na 35% pod pariteto. Seveda je nevidna roka pisala obema valutama že takrat svoj »menetekel«, ko je bilo jasno, da se vojna ne neha že čez par mesecev in bo prišlo prej ali slej popolno notranje gospodarsko izčrpanje. Bivša avstro-ogrška vlada pa je še pomagala v svoji kratkovidnosti raznim špekulantom ne samo pri uvozu vsakovrstnih življenjskih potrebščin, ampak celo trpela, da so se en gros uvažali tudi razkošni predmeti, kakor briljanti, dijamanti in razno dragoceno kamenje. Uvoz takih predmetov ob času, ko je

»A prosim vas, kdo ste vi?«

»Jaz sem Srbin. Služil sem v irancoski vojski več let, pa sem prišel evo v vašo četo, da pomagam bratom in obči narodni stvari.«

»To je krasno, brate Srbije. Ves srbski narod bi moral tako misliti. Kot vojniki se bodele mogli ipak lažje pričuti našemu ustaškemu življenju. Ste morda trudni? Pojdimo malo v kočico, da se oddahnemo. Aleksa, podpihni ogorke na ognjišču, da se ne bodo dimili. Najhuje je v naših kolibah trpeti dim.«

»Nič ne de; kdor se dima ne nadim, se ognja ne nagreje, so rekli naši stari. Rekli so pa tudi: Brez borbe ni svobode« — odgovori došlec.

»David, hajdi, mešaj žgance; mogoče da so že gotovi, da kaj založimo. A morda je tudi naš novodošli brat gladen« — reče nekaj četašev.

»Boga ti, brate Srbije, ne zameri. Kako ti je ime?« — vpraša pop Vajan.

»Meni je ime Peter Mrkonjič«

»Živel brate Peter! Stisni se sem, da založimo nekaj žgancev, ko nimamo drugega«, nadaljuje pop Vajan. — — —

»Hvala vam, oče, na obedu! Še nikdar v življenju mi ni bolje teknilo.«

»To me veseli. Tako boš lahko z nami četoval.«

(Konec prihodnjic.)

padel naš izvoz na ničlo, je učinkoval naravno kot najhujši strup v gospodarskem organizmu naše bivše države. Še le pozno so uvideli naši takratni vladni možje potrebo prepovedi izvoza zlata v inozemstvo, t. j. takrat še le, ko smo s strahom zapazili, da so se predali avstro-ogrške banke že popolnoma izpraznili zlatega zaklada, ki je padel od 1200 milijonov kron na približno 300 milijonov kron. Zlato pomeni ono železno zalogo, ki jo je treba varovati do skrajnosti in vporabljeni kot naraven regulator deviznih kurzov v času za hip in mmogrede iz normalnega tira stopajoče trgovine z inozemstvom. V Avstro-Ogrski pa je ginevalo zlato kakor sneg ob pomladni toploti brez vsakega upravičenega vzroka. Romunija in Švica, naši najbližji sosedi, kjer se je vršila triumfalna špekulacija, ste že v prvih dneh vojne izsesale zlato šok iz žil naše države. Pojma devizne centrale niso poznali do momenta, ko tudi organizacija take centrale ni mogla več pomagati. Kogar hočejo bogovi uničiti, ga udarijo s slepoto. Zakrknjeni grešniki, slepi in brez v pogleda v realne razmere, so vladali v gospodarskem, političnem in diplomatskem življenju; zato je nastal polom na vsem tem polju. Na zunaj ni bilo nobene ureditve trgovskih odnošajev, prost uvoz, skrupulozna prepoved izvoza tudi onih stvari, ki bi jih kljub svoji lastni potrebi lahko pogrešali, lahkomišelnje emigracije vedno novih kupov bankovcev ter prostost špekulacij z našimi bankovci v inozemstvu (posebno v Švici) je povzročilo bankerot avstrijske valute in popolni propad avstrijskih deviz.

Nadaljni faktorji, ki so vplivali na razvrednost avstrijske valute, so bili deloma gospodarske, tehnične ali psihološke narave. Medtem ko so entente države, zlasti Anglija, a med centralnimi državami še v precejšnji meri Nemčija, posedovale veliko množino vrednostnih papirjev tujih držav, ki so jih vporabljale pri plačevanju v inozemstvu, je Avstrija bila v tem oziru prava beračica. Privatni lastniki so uporabljali take vrednote v svoje špekulativne svrhe, dostikrat za uvoz razkošnih predmetov, ker prvotna devizna centrala, ki je bila ustanovljena menda še le l. 1917, sploh ni kontrolirala uvoza in plačil v inozemstvo. Zgodilo se je vsled tega, da so večkrat ob istem času zapadle večje v inozemstvu in inozemski valuti plačljive vsote, vsled česar so si plačniki vsled trenutno vsestranskega popraševanja po devizah, kurze istih medsebojno le zviševali.

Tehnične pomanjkljivosti, ki so vplivale na slab kurz naše valute, so ležale pred vsem tudi v tem, da se je pošiljalo v inozemstvo vseprek blago v tuji valuti, a plačevalo se je inozemske terjatve pogosto tudi v lastni, vsled česar je nastala naravno ponudba naših plačilnih sredstev v inozemstvu velika. V tem oziru ni bilo početkom, kakor tožijo razni strokovnjaki, prav nikake kontrole.

Da razni psihološki momenti, ki tako močno vplivajo tudi ob normalnih razmerah na kurz deviz, niso govorili nam v prilog, je znano. Simpatija, antipatija in nezaupanje v kreditno moč kake države so uteži, ki večkrat prav znatno vplivajo na že sicer zelo občutljiv jeziček devizne tehtnice. Ves svet nas je vsled zveze z Nemčijo in vsled brezobzirnosti, s katero smo vodili vojno, sovražil, poznal gospodarsko zadrego in pričakoval državni bankerot. Nezaupanje v našo valuto se je še bolj povečalo vsled tega, ker že od začetka vojne ni avstro-ogrška banka objavljala nikakega izkaza o emitiranih bankovcih in kritju istih z zlatom. Če se je tem faktorjem pridružila od časa do časa kaka katastrofalna batina na bojnem polju, potem je seveda dobil kurz naše valute zopet nov sunek navzdol, zapadel novemu nizkemu stanju ter ga nobena umetnost ažotage (agiotage) ni mogla dvigniti več čez ta nivo.

Poleg tega pa so tiskali in tiskali vedno nove množine bankovcev, so od-

rekle tiskarne in je nedostajalo papirja. Vlada je izgubila čut odgovornosti ter se postavila na stališče: après moi la délugé (za nami potop!) In danes se sčemo v vrtincih potopa.

(Dalje prih.)

POLITIČNE VESTI.

Sobotna seja Narodnega predstavništva je bila močno obiskana kakor se doslej nobena. Klopi demokratske zajednice, ki se je zbrala skoro polnoštevilno, so vzbujale posebno pozornost, in nasprotnike je takoj prešla volja, da bi takoj jurišali proti novi vladi. Galerije so bile polne beogradskega občinstva, ki se je oddahnilo, ko je končno zrušen radikalni režim. Izjava vlade, ki je kakor izklesan kip in ki se dojmi posebno toplo s svojim pozivom na skupno deželo vseh, ki so dobre volje, je bila sprejeta od velike večine zbornice z burnim aplavzom. Nova vlada ne pade, predno ne dokaže z deli, kaj more in hoče.

Izjava nove vlade, katero je podala v sobotni seji Nar. predstavništva, je obširna in izčrpna. Prvi del govori o zunanje-političnem položaju. Dozdajna prijateljstva hoče varovati, istotako prijateljsko razmerje napram novim državam Češki in Poljski, pa tudi z Grško in Rumunijo na temelju sporazuma in medsebojnega spoštovanja. Napram ostalim novim in starim sosedom hočemo hoditi pot absolutne korektnosti in približevanja. Naše zahteve glede neujedinjenih bratov, ki so preganjani zaradi ljubezni do naroda, vztrajamo pri svojih jasno izraženih zahtevah. Glede notranje politike vztraja nova vlada na stališču, da je potrebna koncentracija vseh sil in storiti hoče vse, da koncentracijo omogoči. Požuriti hočemo priprave za konstituanto, pripraviti moderen volilni red, izvesti občinske volitve. Zlasti pa hoče izvesti neodložljive zadeve: **valutno vprašanje, agrarno reformo, obnovo, vprašanje draginje, odpravo cenzure, demobilizacijo, brigo za sirote in invalide, davek na vojne dobičke in ostre odredbe proti vsem oblikam družabnega parazitstva** (veržnikom itd.). Kot prvi cilj regulacije valute je zamenjava krome z novim denarjem. Kako in v kakem razmerju, o tem mora nujno razpravljati Narodno predstavništvo. Takoj pa je treba ustaviti dotok bankovcev iz tujega ozemlja. Položaj uradništva hoče nujno urediti. Vprašanje 8 urnega delavnika in delavsko zavarovanje hoče požuriti. Brezobzirno hoče nastopati proti draginji in storiti vse, da preskrbi prebivalstvu neobhodne potrebščine. V tem smislu bo tudi vodila carinsko politiko.

V seji ministrskega sveta 21. t. m. je bilo med drugim sklenjeno, da se da ministru za šume in rude na razpolago kredit 3 milijonov dinarjev za dajanje posojil rudarskim premogovnim podjetjem v Srbiji, da se produkcija premoga poveča.

Dogodki v Beogradu. Trud srbskih radikalcev brezuspešen. V soboto je podala nova vlada izjavo, katere vsebino podajamo na drugem mestu. Iz takozvanega opozicijskega bloka, katerega so kuhali srbski radikali, ni do danes še nič. Dr. Korošček klub je izjavil, da vztraja na svojem stališču glede koncentracijske vlade, v opozicijo pa vseeno ne gre. Narodni klub (hrv. starčevčanci) pa si tudi ni edin. En del je za opozicijo takoj, drugi del hoče čakati. Vsi klubi so se v soboto polnoštevilno zbrali in z napetostjo se je pričakovala prva seja. Ko so radikali videli svoj neuspeh pri pogajanjih za ustvaritev enotnega opozicijskega bloka, skušajo sedaj onemogočiti vlado s tem, da agitirajo za to, da bi se poslanci strank, ki niso v vladi, ne udeleževali sej. Ker mora za sklepčnost zbornice biti najmanj 145 poslancev, upajo tako doseči, da bi prisilili vlado, se udati.

Demokratska zajednica je imela v petek popoldne plenarno sejo, kateri so prisostvovali vsi demokratski ministri, ki jih je klub z burnim aplavzom sprejel. Vršila se je debata o političnem položaju in o taktiki kluba v bodočih dneh.

Ali pod slovensko ali pod hrvatsko upravo? Prišlo je poročilo, da je ozemlje Dolnje Lendave v Prekmurju dala zasedi hrvatska vlada po hrvatski finančni straži. Med prebivalstvom tega ozemlja, ki se čuti slovenskim in hoče priti pod politično upravo Slovenije, je vsled tega nastalo vznemirjenje, osobito, ker je baje tudi vojaška uprava zasedla že kraje s hrvatskim orožništvom. Čuje se, da prebivalstvo ni zadovoljno s hrvaško

upravo. Vlada mora na vsak način to zadevo nujno urediti, da se ne bomo nazadnje Hrvati in Slovenci prepirali za — oslovsko senco. Naj se ljudstvo izjavi!

Iz Prekmurja. Narod v belatinski župniji, narodno najbolj zavedni del prekmurskih Slovencev, zahteva z vso odločnostjo, da hoče biti pod politično upravo Slovenije.

Med Prekmurci so gotovi hujškači začeli širiti laž, da hoče jugoslovanska vlada vse moške osebe od 18. do 42. leta poklicati pod orožje. Civilni komisar za Prekmurje je prebivalstvo pozval, naj mu vsakogar, ki take stvari govori, naznani, da ga pusti zapreti.

Zopet aretirani komunisti. V Novem Sadu so aretirali celo vrsto komunistov, ki so imeli zveze z madžarsko vlado Bela Kuna. Priznali so, da so dobili iz Madžarske in iz Italije 20 milijonov kron v agitačne namene.

Belgija dobi nemške kolonije. V belgijskem senatu je minister Hymans izjavil, da dobi Belgija velik del kolonij v bivši nemški vzhodni Afriki.

IZ KOROTANA.

Narodni tabor za Dravsko dolino od Dravograda do Pliberka se vrši 31. tm. ob pol 11. uri dop. na Suhi, na okr. cesti med Dravogradom, Libelčami in Švabekom.

Nemci že spet lažejo! Graški listi prinašajo lažljivo vest, da na Koroškem v coni A hodijo vojaške patrle pod vodstvom častnikov od hiše do hiše, izsiljujejo od prebivalstva podpise za državo SHS ter na ta način onemogočujejo vsak izraz proste volje. Kakor že večkrat, tako so tudi s to vestjo nemški časnikarji izlegli — raco.

MARIBORSKE NOVICE

Na mariborski javni bolnici ste razpisani dve sekundarski službi.

Plin imamo zopet od 22. tm. Cena se je zvišala plinu od 80 v do 2 K za m³, za električni tok od 30 na 60 v.

Poveljnikom vojaške realke je imenovan polkovnik VI. Jakovljevič.

Tobačna glavna trafika v Mariboru Franc Jožefova c. št. 9. je razpisana do 3. sept. 1919.

Skozi Maribor se je peljal 22. t. m. dolg vlak zajete Mackensenove armade. V Mariboru so se odpočili in — najedli.

Sokoisko akademijo priredi letos mariborski »Sokol« z obširnimi sporedom.

Gremij trgovcev v Mariboru ima 30. avg. izvanredni občni zbor pri Gambirinu.

Žilvinski sejmi v Mariboru, kateri so radi slinovke in vojskih razmer popolnoma ponehali, se vrše od 9. septembra t. l. dalje vsak drugi in četrti torek v mescu. Na iste je dovoljeno prignati vsakovrstno rogato živad in konje.

Odvetniško pisarno je otvoril 25. tm. v Mariboru dr. Ferdo Müller, znani koroški rodoljub, dozda odvetnik v Celovcu.

PTUJSKE NOVICE.

Trgovska šola v Ptujju. Letos jeseni se otvori pripravljani razred za trgovsko šolo v Ptujju, prihodnje leto pa se otvoridveletna trgovska šola.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Lepi shodi JDS v ptujskem okraju so se vršili 11. avgusta pri Sv. Barbari v Halozah, 17. avg. v Majšpergu in 24. avg. pri Sv. Urbanu. Povsod je govoril dr. Gosak. Pri Sv. Barbari se je zbralo blizu 400 domačinov. Pristopilo je čez 100 novih članov krajevni organizaciji JDS. V Majšperku, kjer se se je zbralo do 200 ljudi, je hotel domači župnik izzvati prepis s trditvo, da so vsi navzoči pristaši kmečke zveze. Ko pa je dr. Gosak dal na glasovanje rezolucijo, s katero se našim zastopnikom v vladi in našim poslancem izreka zaupanje, so glasovali zanjo vsi navzoči in tako postavili župnika na laž.

Krajevna organizacija JDS v Konjicah se je osnovala 24. tm. pod predsedništvom dr. A. Prus. V odbor so voljeni tudi zaupniki iz sosednih župnij, kjer začasno ne kaže ustanovljati posebnih krajevnih organizacij. Za zaupnike v okrajni odbor odnosno za glavni zbor zaupnikov v Ljubljani so izvoljeni dr. A. Prus, dr. Iv. Rudolf in Hinko Šel.

Istočasno se je takoj po ustanovitvi krajevne organizacije, h kateri je še isti dan pristopilo 68 članov, ustanovila tudi

okrajna organizacija JDS za konjiški okraj,

obstoječa iz zaupnikov oplotniške in konjiške organizacije. V izvrševalni odbor je odposlala g. šol. nadzornika Hinka Šela, v Kmečki svet pa posestnika Antona Obrula iz Čadramlja.

Sokolstvo.

„Celjski Sokol zleti v nedeljo 31. avgusta t. l. polnoštevilno v Laško. Vsi telovadci, ki nastopijo bodisi na orodju ali pri prostih vajah, morajo priti v **četrtrek 28. tm. ob (pol 8. uri zvečer) k redovnim vajam** v sokolsko telovadnico. Vdeležba na zletu v kroju, kdor ga ima; kdor ne, gre v civilni obleki.“

Sokolski zlet v Borovlje priredi 31. tm. Gorenjska sokolska župa. To je prvi večji nastop Sokolstva na Koroškem.

CELJSKE NOVICE.

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA I. JUGOSLOVANSKI SVOBODOMISELNI SREDNJEŠOLSKI SHOD V CELJU vabi zastopstva vseh narodno-naprednih društev ter vseh korporacij Celja in okolice, da se udeležijo oficijelnega sprejema delegatov, ki se vrši v nedeljo, dne 31. avgusta ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Obenem prosimo, da se omenjena zastopstva v najkrajšem času javijo Pripravljalnemu odboru.

POZIV SLOVENSKI JAVNOSTI!

Da dostojno sprejmemo brate Srbe in Hrvate, ki se udeležijo dijaškega shoda v Celju, pozivljamo narodno občinstvo, da na dan 31. avgusta izobesi po vseh hišah narodne zastave ter poslopja primerno okraši. — Pripravljali odbor.

Vse dijake kr. višje državne gimnazije v Celju pozivljamo, da se zagotovo polnoštevilno udeležijo dijaškega shoda v Celju. — Pripravljali odbor.

Celjska državna gimnazija se izpremeni v realno gimnazijo. Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani je odredilo, da se državna gimnazija v Celju preustroji z začetkom šolskega leta 1919-20 v realno gimnazijo. — Do končne preureditve srdnjih šol se poučuje ob potrebi grščina kot neobvezen predmet od 5. razreda dalje. Risanje se uvede kot obvezen predmet v 1. in 2. razredu. — Ravnateljstvo.

»Klub naprednih slov. akad. v Celju« ustanovi, kakor se je že poročalo, v kratkem v narodno manj zavednih krajih Korotana nadaljne javne ljudske knjižnice. Ker mu pa v to svho še primanjkuje knjig, se obrača tem potom do narodnega občinstva, da ga blagovoli podpreti s književnimi darovi. Dobrodošle so seveda vse poljudne knjige, bodisi vezane ali nevezane. Ker je dolžnost vseh, priskočiti v teh rešnih dneh našim obmejnim bratom na pomoč, je »Klub« prepričan, da se bo narodno občinstvo v veliki meri odzvalo naši prošnji, ki naj bo obenem tudi prošnja naših obmejnih bratov. Knjige se naj blagovolijo oddati (poslati) na naslov: Trgovina R. Salmič, Celje, Narodni dom. — Odbor.

Gostilno v Narodnem domu je prevzel goriški begunec g. Černe, ki je imel v svoji domovini lepo domačijo z gostilno, ki mu je pa vse porušeno. Z vsem se je poprijel, da dvigne gostilno v Narodnu v vsakem oziru na višek, zato našemu narodnemu občinstvu obisk toplo priporočamo. Sprejema tudi abonente na hrano.

Najemnik »Waldhausa« g. Schrimpt nam z ozirom na dopis v št. 88 poroča, da od leta 1905 do 1915 sploh ni bil v Celju, od l. 1915 do nov. 1918 pa ves čas pri vojaki; politično se ni nikdar udeleževal in se čudi, kako se more o njem trditi, da bi bil hajlovec. — Vzamemo izjavo na znanje.

Obrtniški sestanek v četrtrek 28. tm. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega Doma. Predava ravnatelj Marinček o obrtnem šolstvu.

Pri celjskem vodovodu se izvršujejo te dni razna popravila; zato opozarjamo občinstvo, naj si vedno pravočasno, kadar voda teče, preskrbi nekaj več vode. Menda bodo popravila že danes končana.

Vsem članom Zveze vojnih invalidov v Celju v vednost. Članek g. Dolerja v zadnji št. »Nove dobe« moram v polnem obsegu potrditi. Po last-

nem prepričanju pripomnim, da voditelji ne store skoro koraka zastonj, dasi na vse pretege v javnost kriče, da delajo stvarno v prid vojnim invalidom. Pač ne vedo, kaj se pravi stvarno delati. Slučaj: Ubogi popolnoma delanezmožni invalid, poročen z vedno bolešno ženo, je prosil pri zvezi podpore, pa je dobil odgovor, da nismo ga, ker imajo prevelike izdatke in ker ni — socijalni demokrat. Invalid je odgovoril, da je položaj pri zvezi res žalosten, da se dela le za funkcionarje, za uboge invalide — trpine pa jim je deveta brigada. Nato mu je predsednik zagotovil, da ga bodo iz zveze izključili. Dragi invalidi, to je en slučaj, pa sledilo jih bo gotovo še več. Ubogi invalid nese svoje težko prihranjene vinarje, da si zasigura oporo pri zvezi, katera pa s svojimi dohodki svojevoljno razpolaga za vse druge stvari nego za invalide. Zveze pa nismo ustanovili za podpizanje delasmožnih ljudi, ampak za invalide. Zato bi pač za enkrat svaril invalide, da pristopajo zvezi, vse dobrotnike invalidov pa bi opozoril, naj pošiljajo svoje darove naravnost na poverjeništvu za socijalno skrbstvo v Ljubljani, ne pa zvezi, kjer z nabranimi darovi delajo, kakor svinja z mehomo. Iz Ljubljane je pričakovati pravičnega uvaževanja prošelj invalidov. Podpora pri zvezi pa je v zraku in najbolj zagigurana voditeljem. V »Ciller Zeitung« je odbor zveze tudi izjavil, da bodo mene in mojega tovariša — invalida sodnijskim potom zaradi denunciacij zasledovali. Samo želim si, da to store, da se bo končno vse to umazano perilo opralo. — Špeglić Franc, invalid, Gaberje 135 p. Celje.

Odpuščen je strokovni učitelj na dekliški meščanski šoli v Celju, Nemec Herman Mauthner.

Za ubogega invalida Al. Žagarja je poslala gospa Cveti Drogenik na naše uredništvo K 20.

Tvrdka za selitev pohlštva Pellé v Celju ima železniške vozove, ki bi jim deloma ne škodilo, če bi se jih na novo prebarvalo. To bi bilo tem bolj umetno, ker imajo vozovi samo nemške napise. Uverjeni smo, da bi podjetju prav nič ne škodilo, če bi vozovi nosili napis: »Pellé — Celje — Slovenija«. Tudi pri prehodu granice v Avstrijo pri Špilju tak voz ne bi skočil z železniškega tira.

Slikarjem napisov v Celju bi svetovali, da bi morda sami opozorili lastnike trgovin in obrtov na njihova praslowska imena, ki jih ne kaže neumno pačiti. Je še v Celju med doslej nemškutarskimi trgovci in obrtniki polno takih, ki mislijo, da so bolj nobel, če svoji naturi primerno pokvarijo svoje ime. Opozoriti pa moramo tudi slikarje, da bi si dali pravilno stilizirati napise, če dvomijo o svoji zmožnosti Trgovina z papirjem in trgovina z čevlji in druge slične niso čisto pošteno.

Iz italijanskega ujetništva pobegnita sta: četovodja, gostilničar in posestnik Jos. König iz Vranskega in desetnik Jos. Kropič iz Pečovnika pri Celju.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Celje in okolico: v preteklem tednu od 18. do 24. avg. t. l. je iskalo dela 65 moških in 9 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 33 moških in 16 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je vršilo 11. — Dela iščejo: 3 tehniki in polirji, 7 ekonomov, 21 rudarjev, 1 instilater, 1 klepar, 10 strojnikov, kurjačev, monterjev, 2 zidarja, 12 kovinskih delavcev (ključavničarjev, livarjev, kovačev itd.), 1 pečar, 7 natakarjev oz. natakarič, 1 sobni slikar, 2 čevljarja, 1 mlinar, 1 pek, 3 mesarji, 2 tesarja, 1 steklar, 34 trg. uslužbencev, 19 pisar. moči, 1 hlev. mojster, 1 domači učitelj, 38 delavcev in dninarjev, 14 slug, pastirjev itd., 2 hišnici, 1 služkinja, 1 hišina, 1 dekla, 1 gospodinja ter vajenci: 1 mizarški, 1 sedlarski, 4 trgovski, 3 ključavničarski in 1 čevljarski. Delo je na razpolago: kovinskimi delavcem, mizarjem, kleparjem, kolarjem, sodarjem, zidarjem, tesarjem, vrtnarjem, tesačem (gozdnim), žagarjem, strojnikom, polirjem, pisar. močem, hlapcem in deklam, težakom in dninarjem, hišinam, služkinjam, hišnicam, sobaricam, vzgojiteljicam in raznim vajencem.

Brivce opozarjamo na naredbo št. 604 v Uradnem listu dež. vlade za Slovenijo št. 136 z dne 22. avg. t. l.

DNEVNE NOVICE.

Uprava taborišča Strnišče pri Ptuj potrebuje tedensko večjo množino jajc. Ponudbe naj se pošlejo na: »Predstojništvo taboriščne uprave«.

Srbi se selijo. Beograjska »Tribuna« poroča, da se hočejo Srbi iz ozemlja, ki ostane Mažarom in Rumunom, izseliti v domovino Srbijo. Prodajajo že svoje nepremičnine in se pripravljajo na izselitev. Gre za približno 80.000 duš.

Demobilizacija naše armade. Vojni minister je izdal naredbo, da se demobilizira tretji poziv in dva razreda drugega poziva.

Nadporočnik Tkalec, znani prekmurski renegat, je glasom poročila iz Maribora prišel v roke legiji Belatinčev in je bil oddan vojaški komandi v Zagrebu.

Nov list »Obnova« prične v Zagrebu izdajati znani pisatelj in politik Milan Marjanovič. Delati hoče za gospodarsko, politično in moralno obnovo jugoslovanskega naroda.

Dalmatinsko učitelstvo je na zboru svoje zveze 16. tm. v Splitu soglasno sklenilo vstopiti v Unijo vsega jugoslovanskega učitelstva naše države.

Učne liste za srbohrvaščino, italijanščino in francoščino prične s 1. okt. t. izdajati Kristofov učni zavod v Ljubljani, Domobranska c. 7. Listi bodo izhajali tedensko od 1. okt. 1919 do 31. julija 1920. Celotna naročnina za vsak jezik znaša 40 K. Listi bodo s pomočjo profesorjev — strokovnjakov najmodernejši in najpraktičnejše urejani. V svrhu uspešnejše kontrole nad samoučenjem bodo izhajale tudi tedenske priloge z razrešitvijo nalog v glavnih listih. Priloge stanejo za vsak jezik 20 K za celo dobo izhajanja.

Dijake opozarjamo glede zdravljenja v državnih bolnicah (brezplačno ali za polovično takso) na naredbo 602, objavljeno v Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 136 z dne 22. avg. t. l.

2000 rudarjev in kovinarjev se vrne iz Nemčije v našo državo in bodo zaposleni pri kopanju premoga.

DOPISI.

Prostovoljno gasilno društvo v Gotovljah priredi 7. sept. ob 3. uri popoldne pod lipami sredi vasi veliko ljudsko veselico z zanimivim spedom. V slučaju slabega vremena se preloži na 14. sept.

Z izletov po domovini. Vojničani so priredili 17. t. m. veselico, ki je nad vse pričakovane vrlo uspešna; prireditelji sami so želi za svoj brezprimerni trud obilo priznanja in pohvale. Nastopili so z lepim in močnim mešanim pevskim zborom, ki je izvajal vse pesmi dovršeno lepo; spretna taktirka gospe kapelnice vzdrževala je v vseh težkih pesnih lagodejno harmonijo. Mnogobrojno občinstvo se je divilo lepemu petju in bi najraje še in še poslušalo. Toda vspored je tudi vseboval saloigro »Tri sestre«. — Gledališke predstave so za našega človeka, ki je željen izobrazbe in hrepeni po primerni duševni hrani, neprecenljivega pomena. In tukaj je prišlo občinstvo nemejno na svoj račun. Tc, kar se nam je nudilo, ni bil nikak diletantizem, to je bil odlomek iz življenja na deželi z megočno naravnostjo, z razumevanjem in resno poglobitvijo. Ne navajam imen, ker sem prepričan, da bi jim ne ustregel; povem naj le, da je predstava učinkovala tudi na tiste, ki so v tem oziru razvajeni. Posojilniška dvorana, vsa prenovljena, kulise, mojstrsko delo otmahih, požrtvovalnih mladih rodoljubov, enako kakor električna razsvetljava dvorane in vrta, vse podvzeto in ustvarjeno, da povzdigne veljavo in ime prireditve, to vse so stvari, ki zaslužijo, da jih tudi širja naša javnost spozna in primerno oceni. Med točkami je maledolska godba ubirala okroglo, v pozdravu pa se je spomnil načelnik »Posojilnice«, g. Brezovnik, vseh težkih bojev, ki so jih maloštevilni narodni krogi bili mnogo desetletij sem z ostudnim lažnimštvom vojniškega trga, ki se je vzdrževalo s sleparstvom in nasiljem, dokler ga ni zadela zaslužena kazen. — Bil je lep dan, hvaležni smo Vojničanom za užitek.

Občni zbor C. M. ženske podružnice v Sv. Jurju ob j. žel. je prav dobro uspel in hvala zato gre v prvi vrsti cenj. gosp. in gdč., gospodu pevodji, ki so s svojo požrtvovalnostjo omogočili krasen uspeh veselice. Nabralo se je čistih 2372 K 69 v. Iskrena hvala vsem blagim darovalcem! Se-

stavil se je sledeči odbor: preds. Lj. Schreinerjeva, namestn. M. Podgoršekova; tajnica: St. Schreiner, namestn. Mar. Vrečkarova, blagajnič.: Anica Saveli, namestn.: Mar. Osetova; 1. odb.: Sidon Belle, 2. odb.: Josipina Klanjšek, 3. odb.: Jož. Ferlež, 4. odb.: Tončka Jazbec, 5. odb.: Milica Kavčič.

Iz Polzele. Pred dolgimi petimi leti je divja germanska pest, okrepljena po zlobni roki krvoločnih Habsburžanov, pretrgala vsako delovanje tudi tukajšnje CM podružnice, razgnala njene člane, jih tirala deloma na poljane krvi in smrti v boj proti bratom, deloma jih pregnala, zapirala in internirala. Vse je utihnilo, vse narodno delo prenehalo, le v srcih zavednih Polzelanov je gorel še ogenj prave in velike ljubezni do naroda in do Slovanstva. Pa prešlo je tudi to, vse to in najhujše. V lastni zlobi se je ubila konečno bestija in odprla so se nam vrata svobode, skozi katera smo korakali srečnih src in smejočih lic v objem vrlin in junaških bratov Srbov, pod okrilje herojskega kralja Petra, ki je zasedel prestol naše lepe, mlade, močne Jugoslavije. Svobodni in srečni so se tedaj zopet zbrali Polzelani, oživel svojo CM podružnico, ter ji postavili na čelo zavednega in požrtvovalnega rodoljuba g. dr. V. Červinka. Koga so si izvolili predsednikom podružnice, pokazala je njih prva velika prireditve zadnje nedelje. V plemenitem delu za blagor človeštva vedno in vsestransko zaposleni zdravnik se ni strašil truda ter je kot brhek mladenič vedno stal med narodno polzelsko mladino, pomagal, nasvetoval. Ni čuda, da je vrtna veselica krasno uspela in da dobi D. sv. C in M od nje lepe ti-sočake. Sodeloval je pri zabavi in sporedu mladi pevski zbor iz Celja, ki ga je vodil g. profesor Beranič, z njim pa je posetil prireditve tudi g. skladatelj dr. Schwab. Lepo je bilo, ko smo videli veliko sosedov in domačinov. Povdarjati pa moramo ter posebno naglašati, da se je zbralo okrog podružnice vse, kar čuti resnično in pristno narodno, vsa zavedna intilgenca in veliko domačega prebivalstva. Posebno naj omenimo, da sodelujeta vneto in navdušeno tudi naslednika našega umrlega predvojnega predsednika g. Žigana z g. Tiršekom ter vse slovensko uradništvo obeh tovarn. Da se je strnilo okrog podružnice vse, kar čuti resnično jugoslovansko, je za Polzele velike važnosti, kajti vsenemški kapital je deloval tukaj pred vojno žalibog zelo uspešno ter dosti zastupil. Treba je delati, bodriti in navduševati narod, da zapojmi novo dobo, da spozna do dobrega tiste naše brate, katere so jim med vojno opisovali kot najslabše ljudi in to celo tisti, ki se danes hočejo kazati navdušene Jugoslovane, a so bili in ostanejo še v bodoče v srcu nemškutarji, dasi se sedaj silijo med podružničarje, ki se jih pa opravičeno otesajo ter so se jih srečno otesli, kajti hinavcev, ki doma še vedno tolčejo nemščino - nihče ne mara. Svobodna jim pot k Nemcem - lačenbergerjem; nihče za njimi ne bo rosil solza. [Vi zavedni Polzelani pa, ki ste stvarili močno verigo, ker ste odvrgle trohle in nezanesljive, prevarljive člane, delajte vstrajno, vedno složno in vaši uspehi bodo vedno sijajnejši.

Šoštanj. Gerent naše občine nam je dal lokal za pisarno brezplačno na razpolago, za kar mu izrekamo toplo zahvalo. — Podružnica Zveze vojnih invalidov.

Slov. Bistrica. Poročali smo že, da je po odstopu gerenta Kolenca prevzel gerentske posle v Slov. Bistrici posestnik g. Hinko Gril. Zadnji Uradni list pa je naenkrat prinesel vest, da je imenovan za gerenta g. Peter Novak. Mi sicer proti g. Petru Novaku nimamo prav nič in nam je kot narodnjak vrlo simpatičen, kot strankar stoji proti nam v istem razmerju, kakor g. Gril, vendar pa se nam zdi, da g. Peter Novak občinskih poslov ne bo mogel zmagovati, ker je kratkoma preobložen, saj je že komisar okrahnilnice, komisar okrajnega zastopa, ki ga že sam mora absorbirati vsled zanemarjenosti, v kateri ga je pustil dr. Kramer, blagajnik Posojilnice, načelnik krajnega šolskega sveta, kjer tudi ni malo dela, član okrajnega šolskega sveta itd., itd.; povrh tega je gospod Novak še posestnik in gostilničar, kar mu da tudi mnogo skrbi in dela — in sedaj naj prevzema sivolasi starček še obupno zanemarjeno gospodarstvo občine? To

se pravi narodne delavce ubijati in jih odtegovati delu, da ne morejo potem nobenega posla zadovoljivo izvrševati, in g. Novak bi se moral pod tem bremenom naravnost zgruditi. Mi smo zato prepričani, da g. Novak o tem imenovanju za gerenta sploh ni nič vedel (kar bi ne bilo za Bistrico čisto nič novega), ampak da tiči za tem zopet navadno intriganstvo, ki se je v Bistrici med Slovenci že tako razpaslo, da moramo proti temu javno nastopiti. Gotovo se ne motimo, če pokažemo s prstom proti Laporju. Toda bistriški Slovenci so si edini v tem, da si g. Hinko Gril, ki je leta 1914. toliko pretrpel, te žalitve ni zaslužil; vsi smo bili zadovoljni z njim, ker ga imamo ravno tako radi, kakor Petra Novaka in zato proti tej zahrbtnosti odločno protestiramo!

V Ljutomeru se odprli jeseni meščanska šola v prostorih bivše šulferajnske šole.

Iz Središča. V Godenincih so našli 28. dec. l. l. posestnika Ivana Lucija obešenega. Sumilo se je takoj na umor, vendar krivcev ni bilo mogoče izslediti. Sedaj pa se je preiskovalnemu sodniku Kramerju s pomočjo detektiva Jeriča posrečilo dognati, da so Lucija umorile njegova žena in 2 hčeri. Starjša hči Jožefa mu je vrgla vrv okoli vratu in zadrgnila. Pomagat ste prišli potem mati in mlajša 13-letna hčerka. Pri padcu na tla je dobil Luci udarec na sence, ki je dal sklepati na umor. Mrtvega so ženske zavlekale na štedenj in ga obesile tako, kakor bi se šlo za samoumor. Vse tri so zločin priznale. Pravijo, da so ga izvršile, ker jih je Luci pretepal.

Iz rogaškega okraja. Enako kakor Suppanz na Pristavi, kupujejo tudi nekateri drugi trgovci v naših okrajih jajca po 1 K 20 v. Ne brigajo se za okrajno glavarstvo, ampak pravijo: »Mi bomo cene delali, kakor mi hočemo.« S košarami hodijo Hrvati po rogaškem okraju, pokupijo pri kmetih vsa jajca in jih tem trgovcem dalje prodajajo. V našem kraju si ne more nobeden siromaški delavec več jajc kupiti in jih tudi ne dobi. Ubogi delavci prosimo, naj okrajno glavarstvo temu konec napravi in tudi za jajca ceno nastavi. Je to pravica, da se eden obogati, mi reveži pa moramo zavoljo te nepotrebne dragote trpeti? Med vojsko smo dobili jajce za 60 vin., zdaj v mirnem času pa jih mi tudi po 1 K 20 v. ne dobimo več. Naši sovražniki Nemci si z jajci iz naših krajev trebuhe polnijo, mi pa zavoljo tega stradamo, ker se par ljudi hoče pri tem obogatiti. Je tega v Jugoslaviji treba?

Iz Sevnice se preseli odvetnik dr. Al. Rakun v Gor. Radgono.

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Revizijo carin je sklenila izvesti nova vlada. Carina na predmete, ki služijo obnovi in industriji, sploh odpade, tako da bodo n. pr. stroji in slične potrebščine carine prosti. Izvestne ljudske potrebščine bodo sicer še imele carino, toda po minimalnem tarifu. To velja za gotova živila, krmila in podobno. Za druge predmete in v bodoče tudi napram Avstriji — čim stopi z nami v pogodbeno razmerje — bo veljal prejšnji srbski pogodbeni tarif, dočim maksimalni tarif, ki ga je uvedel g. Ninčič, sploh odpade. Dotične določbe se bodo sprejele v zakon o proračunu. Upati je, da se tako znatno omili draginja in dvigne trgovina ter industrija.

Zopetno žveplanje trt v avgustu priporočajo strokovnjaki tam, kjer peronospora in grozdna plesnoba še tudi sedaj močno nastopate.

Zadnja poročila

Vlada dobi zaupnico.

LDU. Beograd 24. avg. V poučenih krogih so prepričani, da dobi vlada pri glasovanju na vsak način zaupnico, osobito, ker si posamezni klubi sami niso edini glede postopanja napram njej. Ustanovitev opozicijskega kluba je padla v vodo.

Obnovljena železniška zveza z Budimpešto.

LDU. Od sinoči je obnovljena direktna železniška zveza Zagreb—Budimpešta čez Pečuh in je uvedena zopet direktna zveza Zemun—Novi Sad—Subotica—Budimpešta.

Medzavezniška misija odpotovala iz Ljubljane.

LDU. Ljubljana 24. avg. V soboto je predsednik medzavezniške misije službeno naznanil predsedstvu dež. vlade, da se 24. t. m. na višje povelje misija razide. Italijanski člani so včeraj zapustili Ljubljano in se odpeljali z avtomobilom preko Trbiža na Dunaj.

Ententa se ne pogaja z nadvojvodo Jožefom in njegovo vlado. Jožef kot guverner Ogrske odstopil

LDU. Budimpešta 24. avg. Glasom včeraj iz Pariza došle brzojavke je ententa izjavila, da se ne more pogajati s sedajno ogrsko vlado in nadvojvodo Jožefom. Vsled tega je včeraj Jožef odstopil kot guverner Ogrske. V zvezi s tem demisionira tudi vlada Fridrichova. Nova vlada se sestavi v 3 dneh.

Pravosodni in državoslovni državni izpiti.

LDU. Ljubljana 24. avg. V drugi polovici septembra in v oktobru 1919 se vrše pravosodni in državoslovni izpiti v sodni palači v Ljubljani.

Konferenca trgovsko-obrtnih zborov in poljedelskih zadrug v Beogradu v zadevi trgovinske pogodbe z Avstrijo.

LDU. Beograd 25. avg. Na poziv ministra za trgovino in industrijo se sestane v Beogradu konferenca trgovskih in obrtnih zborov ter poljedelskih zadrug, da izreče svoje želje o temeljnih nove trgovske pogodbe z Avstrijo. Odposlanci dunajske vlade se mude že dalje časa v Beogradu in pripisujejo obnovitvi trgovske pogodbe z Jugoslavijo veliko važnost.

Povzdiga produkcije premoga.

LDU. Beograd 25. avg. Minister za šume in rude je sklical konferenco, ki bo razpravljala o vprašanju premoga in obnovi dela v domačih premogovnikih.

Napetost med Zedinjenimi državami in Mehiko.

LDU. St. Germain 24. avg. »New York Herald« v Washingtonu poroča, da je Wilson imel včeraj dolgo konferenco z Lansingom. Razmotrivala sta, kaj naj se odgovori mehikanski vladi na zahtevo, da se umaknejo ameriške čete z mehikanskega ozemlja. Zahteva bo prejkone odklonjena. Amerikanska vlada bo izjavila, da smatra mehikansko vlado za nesposobno, rešiti dogodke ob meji zadovoljivo.

Prostov. požarna bramba v Gotovljah

priredi dne 7. septembra 1919 ob 3. uri popoldne pod lipami sredi vasi

veliko ljudsko veselico

z raznim zanimivim spedom. Skrbljivo bo za obilo zabavo in dobro postrežbo.

Zatorej 7. sept. vsi v Gotovlje!

V slučaju slabega vremena se preloži veselica na dan 14. septembra.

Na pomoč!

V. Steiner, tajnik. Antloga, načelnik. 1248 2—1

Suhe gobe, kumno in druge deželne pridelke kupuje

Sever & komp., Ljubljana 1250 10—1

Mala hiša ali vila

v Celju ali okolici, event. tudi drugod ob železnici se **takoj kupi.** Ponudbe na upravnishvo Nove Dobe pod šifro »Takoj«. 1252 1

Celje. Katera samica ali vdova brez otrok v srednji starosti od 26 let naprej, bi se hotela omožiti z vpokojenim, samostojnim uradnikom brez otrok? Dopise prosim, pod »1001« na upravništvu.

Sprejme se takoj **učenec** pri Juriju Benedek dimnikarskem mojstru, Laško.

Strojniki, ki se razume tudi pri hladilnem aparatu, išče **stalne službe!** Naslov v upravništvu. 1242 1

Iščo se stanovanje za 17 let starega dijaka pri obitelji pod strogim nadzorstvom. Ponudbe na Zavodna št. 61. 1346 3—1

„LASTNI DOM“

registrirana kre-
ditna in stavbena
zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in
jih obrestuje po **(3 1/2 %)**
tri in pol od sto

Karol Vanič, Celje Prešernova ulica št. 15. Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Št. 6670/19.

Razglas.

Mestna občina celjska namerava pustiti strelišče prezidati v stanovanja. Vsi mestni in okoliški stavbeniki se vabijo, da vpogledajo pri podpisnem uradu tozadevni načrt in da stavijo oferte, najpozneje do sobote dne 30. tega m. Mestni magistrat celjski, 22. 8. 1919, za vladnega komisarja: Dr. Fohn.

Štev. 6699/19

Razglas.

Vladni komisar g. dr. Leopold Žužek sprejema počenši s 25. tm. stranke ob pondeljkih od 10. do 12. ure in ob petkih od 16. do 18. ure v županovi sobi pri mestnem magistratu. Mestni magistrat celjski, 23. 8. 1919, za vladnega komisarja: Dr. Fohn.

Razglas.

Dne 30. avgusta 1919 ob 9. uri avna dražba 2 težkih in 2 huculskih žrebcev na jahalnici na Selu pri Ljubljani.

Državna žrebčarna na Selu.

1251 2-1

3 politirane postelje

z vložki vred so na prodaj. Vpraša se pri: Cvetanovič, tapetnik v Celju, Vodnikova ulica 6.

Vrtna mize

in stoli se po ceni prodajo. Vpraša se v kavarni »Union«, Krekov trg 5, Celje. 1243 2-1

Kuharico

srednje starosti se sprejme pod ugodnimi pogoji pri gospej Oswatisch, Te-1245 harje, graščina »Engel«. 2-1

Gostilna v Nar. domu v Celju

je sedaj v dobrih rokah in zajamčeno je cenjenim gostom, da bodo vedno solidno in najboljše postreženi. Dobra kuhinja, vedno sveže Delniško pivo in pristna štajerska vina naj zgrabijo vsakogar k nam. Za obilni obisk se priporočata **Ivan in Ana Černe.** 1204 12-1

Za obiranje hmelja se sprejme več otrok na **Bežigradu pri Celju.** 3-3

Franc Tašker klepar v Celju Za Kresijo (Vodnjaška ulica 7)

Sprejemajo se v točno izvršitev vsa stavbena in galanterijska **kleparska dela** kakor tudi vsa v stroko spadajoča popravila. 1170 2-1

Lepi, stari sremski

OVES in KORUZO

ima v zalogi veletrgovina

Anton Kolenc v Celju.

1240 4-2

Pri svinčenem rudokopu v Mežici na Koroškem je razpisano mesto **samostoj. jamomerca.**

Prošnje s prepisi šolskih in službenih spričeval, ter z navedbo plače, se naj vložijo najpozneje do 1. septembra tl. Državno nadzorstvo in upravništvo v 1214 Mežici. 3-3

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34-32

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevnih cenah 46 104-65

Rud. Zontič

Celje (blizu kolodvora) Kocenova ulica št. 2.

Dekle z dežele želi stopiti kot gospodinja v kako župnišče ali pa kakemu samostojnemu gospodu. Vajena sem vsakega dela in imam veselje do svinj in živinoreje, nastop takoj. Naslov v upravn. 1218 3-3

Spretna šivilja za moško in fino damsko perilo se išče za takoj. Pismene ponudbe pod S. M. na upravništvo. 1229 3-3

PRICA & KRAMAR, Celje

Na debelo in drobno! **ZALOGA** Na debelo in drobno!

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Stavbena in galant. kleparska obrt **A. Jošta nam.**

Franjo Dolžan

243 104-65

Celje, Kralja Petra c. 8 (nasproti „belega vola“)

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna in solidna.

Knjigarna, umetnine, **Goričar & Leskovšek: Celje**

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Velika zaloga manufakturnega ter inozemskega modnega blaga, bogata izbira oblek lastnega izdelka po najnovšem kroju. Lastni modni atelije. — Srajce, samoveznice (kravate), nogavice itd. Na drobno! **Solidne cene!** Na debelo!

Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK
Ljubljana, Dvorni trg 3

Pod Narodno, kavarno. 1213 3-3

Njiva.

Išče se 1 1/2 orala dobre njive v najem za posejati pšenico. 1235 2-2
Ponudbe na **Jurij Šimonovič, Celje, Lisce št. 37.**

Trgovci mešane

stroke, drogisti, kramarji itd., sijajno zaslužijo s prodajo **Mastina** (hranilni prašek za živino in perutnino) pri kmetovalcih. Treba je pisati dopisnico na naslov: »Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko« na sledeči način: »Pošljite mi 15 zavojev (po 1/4 kg) Mastina, obenem veliki lepak, oboje po povzetju za K 3250, prosto poštne in zavojnine. 591 10-19

Ivan Ravnikar

Celje

167 104-84

kupuje po najvišjih dnevnih cenah:

lano seme,
suhe gobe,
strd in vosek.

251

Vinko Kukovec

52-33

stavbno podjetje in trgovina z lesom

Čava št. 22 pri Celju

Stanovanje

iščem v mestu Celju, ali tudi v bližini mesta, dve do tri sobe s kuhinjo. **Mirna stranke brez otrok.** Eventuelno plačam tistemu nagrado, ki mi preskrbi. Cenjene ponudbe prosim pod »Stanovanje 50« na upravn. 1197 -4

Sedlarska in tape- tarska delavnica

J. Strelec

245 104-65

Celje, Samostanska ulica št. 16.

Hotel-restavracija

177 104-55

BALKAN

priporoča dobro kuhinjo in izvrstna vina ter ima dnevno sveže pivo v sodčkih. Na razpolago je klubova soba.

Vsak dan koncert.

Jamske krajnike (švarteljne)

in štampeljne, rezan les vsake vrste in late kupuje v veliki množini za takoj in pozneje oddati. Hofman tovarniška deln. družba Pečuh (Baranja) Brzojavi ali pismene ponudbe se prosi na Pečuh (Baranja)

Moko, pšenico, koruzo, ječmen, rž, otrobe, fižol in druge poljske pridelke in sadje **ponudi na debelo** samo kompletni vagoni. **Ivan Dumič,** 1198 Zagreb, Zrinjevac 15. 8-4

Proda se:

lep glasovir, hišna oprava iz lipovega lesa (naravnega) 2 postelji z vlogo, 2 omari za obleko, 2 nočni omari, umivalna miza, omara s predali (starinska z vložnim lesom). Naslov v uredništvu lista. 1231 3-2

GOSTILNA "BRANIBOR"

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.

Za obilni obisk se priporoča

A. Robek. 244 104-58

Karol Loibner, Celje

priporoča

špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam.

242 104-62